6/26/2021

स्वास्थ्य क्षेत्रकोमनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०७८

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मंत्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
जनकपुरधाम,प्रदेश नं. २

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २

विषयसुची

१. परिचय

२. विपद्को स्थिति, योजनाको आवश्यकता, औचित्य 1

३. मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य : 2

४. मनशुन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्बन्धि मुख्य क्रियाकलापहरू 4

५.प्रदेश अर्न्तगत स्वास्थ्य क्षेत्रको मनसुन पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्न समनवय गर्ने निकाय र कार्यहरू 4

(क) आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय संगको समनवय तथा क्रियाकलापहरू 7

(ख). भौतिक पुर्वाधार विकास मन्त्रालय संग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू 7

(ग) खानेपानी तथा उर्जा विकास मन्त्रालयसंग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू 8

(घ) भुमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय संग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू 9

(ड) उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय संग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू 9

(च) सुरक्षा निकाय (प्रदेश प्रहरी , शसस्त्र प्रहरी , नेपाली सेना) संग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू 10

(छ) निजि, साझेदार, सहयोगी निकायहरू संग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू 10

६.साधन स्रोत तथा आपुर्ति व्यवस्थापन 11

७ कोभिड–१९ परिपेक्ष्यमा मनसुनकालिन कार्ययोजना २०७८ 14

८. अनुगमनको संयन्त्र र त्यसका सुचक 18

९. अनुमानित प्रभावित हुनेहरूको संख्या 20

१०.राष्ट्रिय तथ्यांक अनुसार विभिन्न समूहका प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या 20

११ बजेट व्यवस्थापन 20

१२ . आवश्यक औषधिहरुको सुचि 24

१३ . अपातकालीन सम्पर्क नं. 30

पृष्ठभूमिः

१. परिचय

नेपालको संविधान २०७२ को अनसूची ४ अनुसार प्रदेश नं २ मा सप्तरी, सिराहा, धनुषा, महोत्तरी, सर्लाही, रौतहट, बारा र पर्सा जिल्लाहरू रहने व्यवस्था गरेको छ । प्रदेश नं २ को जम्मा क्षेत्रफल ९९०७ वर्ग किलोमिटर रहेको छ । यस प्रदेशले नेपालको कुल भूभागको ६.७३ प्रतिशत भूभाग ओगटेको छ । यस प्रदेशको कुल जनसंख्या ५४,२६,३८८ रहेको छ । प्रदेश नं २ जनसंख्याको हिसाबले दोश्रो ठूलो प्रदेशको रूपमा रहेको छ । प्रशासनिक विभाजनका अनुसार यस प्रदेशमा १ महानगरपालिका, ३ उपमहानगरपालिका, ७३ नगरपालिका र ५९ वटा गाउँपालिका गरी जम्मा १३६ वटा स्थानीय तहहरू रहेका छन् ।

सन् २०११ मा प्रकाशित प्रदेश स्तरीय तुलनात्मक विकास अवस्था नामक जर्नल अनुसार नेपालको मानव विकास सूचकाङ्क ०.५२२ र प्रदेश २ को मानव विकास सूचकाङ्क ०.४८८ रहेको छ जुन कर्णाली र सुदुरपश्चिम प्रदेश माथि र प्रदेश १, ३, गण्डकी र ५ भन्दा कम रहेको छ । यस प्रदेशको गरिबीको प्रतिशत ४१.७७ छ र निरपेक्ष गरीबीको रेखामुनी रहेका जनसंख्याको प्रतिशत १९.८ रहेको छ जुन कर्णाली र सुदुरपश्चिम भन्दा राम्रो अवस्थामा रहेको छ । शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधी मन्त्रालयले प्रकाशित गरेको तथ्याङ्कमा शिक्षा नामक किताबमा नेपालको साक्षरता प्रतिशत ६५.९४ रहेको छ र प्रदेश नं २ को साक्षरता प्रतिशत ४९.५४ रहेको छ ।

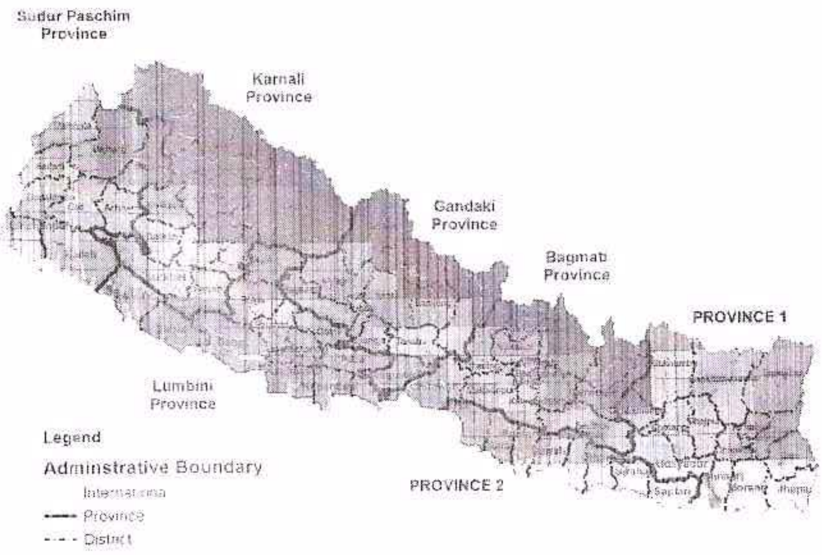

प्रदेश नं २ समुद्री सतहबाट ६५ देखि ३०० मिटर सम्मको उचाईमा रहेको छ । यस प्रदेशको औषत तापक्रम २५ डिग्री सेल्सियस रहेको छ । गर्मी मौसममा यस प्रदेशको अधिकतम तापक्रम ४० डिग्रीभन्दा बढी रहन्छ र जाडो मौसममा ७ डिग्रीभन्दा कम तापक्रम हुने गर्दछ [1] । बातावरणीय तथ्यांक २०१९ अनुसार प्रदेश २ को वार्षिक औषत वर्षा १५०० देखि २००० मिलि हुने गरेको छ । नेपालको अन्न भण्डार मानिने यस प्रदेशमा साना ठुला गरी ५० भन्दा बढी खोला तथा नदीनालाहरू बग्ने गर्दछन् । प्रशस्त संभावना, समथर जमिन, सुन्दर र उब्जाउशिल भूमि भए तापनि यो प्रदेश विपद् जोखिमको दृष्टिले उच्च जोखिम प्रदेशको रूपमा रहेको छ । प्रत्येक वर्ष बाढी, डुबान, कटान तथा पटानले ठूलो मात्रामा धनजनको क्षति हुने गरेको छ ।

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २

बाढी, खडेरी, आगलागी, शीतलहर, माहामारी, लु, असिना, जंगली जनावरबाट अन्नबाली क्षति, कृषी बालीमा लाग्ने रोग, चट्याङ्ग, हावाहुरी, पोखरीमा डुब्ने र सर्पदंश यस प्रदेशको विपद् निम्त्याउने प्रमुख प्रकोपहरू हुन् । विपद्बाट प्रत्येक वर्ष हजारौंको संख्यामा महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू प्रभावित हुने गरेका छन् । विगत १० वर्षको विपद्को विश्लेषण गर्दा प्रदेश २ बहुप्रकोपबाट ३४७ जना मानिसहरूको मृत्यु भएको छ भने १३,५७७ परिवार प्रभावित भएको तथ्याङ्क रहेको छ । प्रदेश २ मा हुने विपद्जन्य घटना को सम्बन्ध प्रदेश २ संग मात्र नभै प्रदेश १ र ३ संग पनि रहेको छ । तीनवटै प्रदेशका साझा नदीहरू, वनजंगल आदिले एक अर्को प्रदेशमा असर गर्दछ । प्रदेश १ र ३ बाट बगेर आउने नदीहरूले माटो, ढुंगा, गेग्रान बगाएर त्याई तराईको समथर जमिनमा थुपार्ने हुनाले नदीको सतह बढेर खेतीयोग्य भूमीलाई बगरमा परिणत गरिदिएको छ । प्रदेश १ र ३ का नदीहरूमा निर्माण गरिने बाँधका कारणले प्रदेश २ को भूमिगत सिंचाईमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्न सक्दछ । यसैगरी प्रदेश १ र ३ अर्न्तगत रहेका वनजंगलहरूबाट निस्कने जंगली जनावरहरूले प्रदेश २ का अन्नवालीहरूमा क्षति गर्ने साथै मानिसहरूलाई पनि आक्रमण गर्ने गरेको पाइन्छ । यसर्थ प्रदेश १, २ र ३ ले समन्वयात्मक तरिकाले विपद्को जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन गर्न कार्य गर्नुपर्दछ ।

नेपालको संविधान, विपद् जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन ऐन, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय नीति, विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय रणनीतिक कार्ययोजना २०१८ - २०३० तयार भई कार्यान्वयनमा आएका छन् । प्रदेश २ सरकारले पनि विपद जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन ऐन तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । प्रदेश २ को विपद् जोखिमको अवस्था र अन्तर्राष्ट्रिय दस्तावेज जस्तै सेण्डाई फ्रेमवर्कमा नेपाल सरकारले गरेको प्रतिवद्धता, नेपालको संविधान, विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन र संघीय तथा प्रादेशिक ऐनको मर्मको आधारमा प्रदेश २ सरकारले विपद् तथा जलवायुजन्य जोखिम न्यूनीकरण र व्यवस्थापन नीति निर्माण गर्नुपर्ने आवश्यकता भएकोले यो नीति तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

२. विपद्को स्थिति, योजनाको आवश्यकता, औचित्य

प्रदेश नं २ एक बहु प्रकोप प्रभावित प्रदेश हो । प्रत्येक वर्ष कुनै पनि सिजनमा कुनै न कुनै प्रकोपको घटना यस प्रदेशमा हुने गर्दछ । वैशाख जेष्ठको महिनामा आगालागी, हावाहुरी र असार, श्रावण, भदौमा बाढी, डुवान, महामारी, लु , सर्पदंश, खडेरीको प्रकोप असोज, मंसिर, पुष र माघमा शीतलहर, फागुन र चैत्रमा हावाहुरी, आगलागी जस्ता प्रकोपको घटनाहरू हुने गर्दछ । भूकम्प र वन्यजन्तुको जोखिम प्रत्येक महिनामा हुन्छ । यसका साथै प्रदेश २ .. प्रतिशत गरीवी रहेको प्रदेश पनि हो । अधिकांश ग्रामिण समुदायका घरहरू कमजोर भौतिक सामाग्री प्रयोग गरेर बनाइएका कारण आगलागी, हावाहुरी, शीतलहर र बाढीका कारण सङ्कटा सन्न अवस्थामा रहेका छन् । जलवायुका कारण समयमा वर्षात नहुदा खडेरीको समस्या पनि यस प्रदेशमा उच्च रूपमा रहेको छ । यसैगरी शहरी क्षेत्रका भवनहरू भूकम्प प्रतिरोधी नभएका कारण भूकम्पिय जोखिममा पनि रहेका छन् । प्रदेश २ को पर्सा, सप्तरी र रौतहट जिल्लामा वन्यजन्तुको आक्रमण र वालीनालीको क्षति पनि प्रत्यैक वर्ष हुने गरेको छ ।

प्रदेश-२ बाढी, डुबान, कटान र पटान जस्ता प्रकोपहरूबाट वर्षेनी अत्यधिक मात्रामा प्रभावित हुने प्रदेशमध्ये पर्दछ । हरेक वर्ष बाढी, डुबान, कटान तथा पटानले हजारौं हेक्टर जमिन बगरमा परिणत हुँदै आएको छ भने हजारौं बिगाह जमिन कटान हुने गरेको छ । त्यसैगरी हरेक वर्ष चुरे क्षेत्रबाट बग्ने माटो, गेग्रानले नदी तथा खोलाको पिंध माथि उकास हुँदै आएको छ । परिणामस्वरूप नदीको सतह

बढन गई वर्षातको समयमा खोला तथा नदीको पानी बस्तीभित्र पसेर डुबान हुने गरेको छ । तराईमा बाढी तथा डुबान शीर्षकको एक अध्ययनले सर्लाहीको लखनदेही नदीमा वर्षमा १७८००० मेट्रिक टन गेग्रानहरू थुप्रिने गरेकोर झण्डै ४५ वर्षको दौरानमा नदीको सतह २ मिटरले उकास भएर माथि आएको उल्लेख गरेको छ । राष्ट्रिय योजना आयोगको विपद् पछिको आवश्यकता लेखाजोखा सम्बन्धी एक प्रतिवेदनअनुसार वि.सं. २०७४ सालमा तराईमा आएको बाढी तथा डुबानले कूल ग्राहस्थ उत्पादनको ३ प्रतिशत क्षति गरेको थियो । यसैगरी गृह मन्त्रालयको तथ्याङ्कअनुसार बाढीबाट विगत १० वर्षमा १२५ जनाको मृत्यु, २६ जना हराएका, ४४८६ घरहरू प्रभावित भएको, करिब १७०० गाईवस्तुहरूको मृत्युभएको र झण्डै ६५ करोडको आर्थिक क्षति भएको तथ्य भेटिन्छन् ।

प्रदेश-१ र प्रदेश-३ मा जाने गरेको पहिरोको कारण नदीहरूले माटो, ढुङ्गा, बालुवा बगाएर ल्याउँदा र चुरे क्षेत्रबाट समेत बगेर आउने माटो, गेग्रान आदिले नदीको सतहलाई माथि उकास्ने गरेको कारणले प्रदेश-२ मा बाढी तथा डुबानको समस्या वर्षेनी देखिन्छ । यही अवस्था निरन्तर रहँदा तराईको खेतीयोग्य जमिन कालान्तरमा गएर मरुभूमिमा परिणत हुनसक्ने संभावना बढेर गएको देखिन्छ । जसको प्रत्यक्ष प्रभाव प्रदेश-२ मा मात्र नभएर समग्र देशको

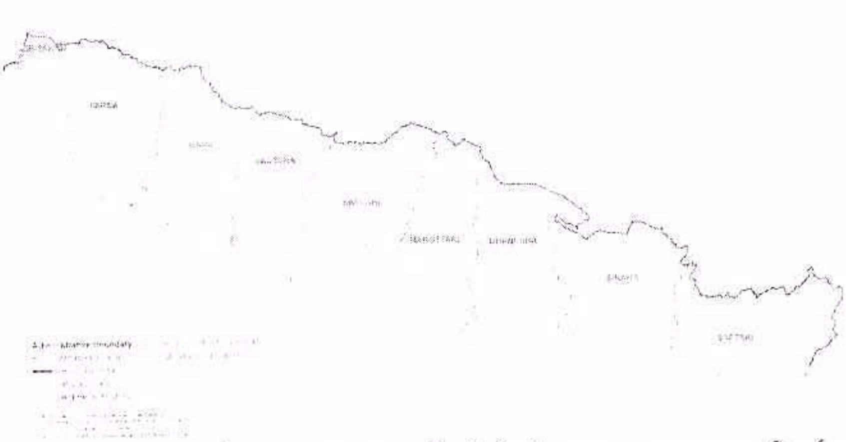

अर्थतन्त्रमा नै पर्न सक्ने यथार्थलाई नकार्न सकिदैन । यसका साथै छिमेकी राष्ट्र भारतद्वारा निर्माण गरिएको बाँध नेपाल सरकारद्वारा निर्माण गरिएको हुलाकी सडक, घरहरू बनाउँदा पानीले नडुब्ने गरी केही फिट माथि उठाएर नबनाउनु, बढदो तथा अव्यवस्थित शहरीकरण र पानी निकासको लागि व्यवस्थित ढल व्यवस्था नहुनु जस्ता विविध कारणहरूले गर्दा तराईका जिल्लाहरूमा डुबान, कटान र पटानको समस्या सृजना भएको देखिन्छ । वर्षातको समयमा अत्यधिक धनजनको क्षति गर्ने प्रदेश-२ अर्न्तगत बग्ने नदी तथा खोलाहरू देहायबमोजिम छन्:

सप्तरी : कोशी, खाँडो, बलान, महुली, त्रियुगा, सुन्दरी, खडग, घोरदह, जीता

सिराहा : कमला, गागन, बलान, खुट्टी, सर्रे, वताहा, घुर्मी, जीवा, मैनावती

धनुषा : कमला, चारनाथ, जमुनी, जलाद, औरही, विघी, दूधमती

महोत्तरी : रातो, भब्सी (अंकुशी), जंघाहा, विग्ही

सर्लाही : लखनदेही, मनुस्मारा, सीम, बागमती

रौतहट : बागमती, लालबकैया, चाँदी, झाँझ

बारा : लालबकैया, घनसर, बगर, भमरा, लालखोला, पसाह, बंगरी, दूधौरी, काट नदी, बालगंगा, जमुनी र अरुवा

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश नं. २ जनकपुरधाम धनुषा

पर्सा : तिलावे, जमुनिया, भेडाहा, सिर्सिया, सरस्वता, ओरिया

३. मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको उद्देश्य : बर्षातको समयमा सम्भावित बढी ,ढुवानी महामारी जस्ता प्रकोपका कारण प्रदेश २ मा प्रत्येक वर्ष ठुलो जनधनको क्षति हुने गरेको छ | मनसुनका बखत हुने क्षतिलाई न्यूनीकरण गर्न मनसुन विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकर्य योजना तर्जुमा गरि तयारि अवस्थामा रहन आवस्यक देखिएको छ | यस प्रतिकर्य योजनाका उदेश्यहरु निम्न प्रकार रहेका छन् |

- सफा खानेपानी,सरसफाई सेवा (WASH) मा तत्काल पहुच , आपतकालिन फोहोरको सुरक्षित बिर्जिजन र एकीकत भेकटर नियन्त्रषको माध्यमवाट संक्रमित रोगहरूको प्रकोप रोक्ने व्यवस्था गर्ने ।
- प्राकृतिक प्रकोपवाट सिर्जित आकस्मिक अवस्थामा हुनसक्ने चोटपटक का साथै महामारिवाट रोग लाग्ने दर तथा मृत्युदरलाई न्यूनीकरण गर्ने |
- मानवीय संसाधनको क्षम्ता अभिबृदीगरि तत्काल आपतकालीन आपुर्ति गर्न स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्ने |
- कोभिड १९ लगायत अन्य महामारीका अवस्थामा जनस्वास्थ्यका मापदण्डहरु अपनाई सम्पूर्ण सेवाहरु प्रवाह गर्ने |
- नियमित ओषधि सेवन गरिरहेका दिर्घ रोगीहरुको पहिचान गरि ओषधिकोउपलब्धता तथा सेवनको सुनिस्चता गर्ने |
- स्वास्थ्य समस्याहरू सम्बोधन गर्न विस्तृत स्वास्थ्य प्रतिकया शिविरहरू आयोजना गर्ने ।
- प्रतिकयाको लागि सार्वजनिक स्वास्थ्य दुत प्रतिकोय टोली (RRT) र आपतकालिन मेडिकल डिप्लोमेन्ट टीम (EMDT) को समयमै तैनाती सुनिश्चित गर्ने ।
- लैगिङ्ग र प्रजनन स्वास्थ्य सेवाहरूको लागि न्यूनतम प्रारम्भिक सेवा प्याकेज को समयमै कार्यानवयनको सुनिश्चित गर्ने र GBV लाई स्वास्थ्य प्रतिकृयाको रूपमा कार्यानवयन गर्ने ।
- मानसिक स्वास्थ्य र मनोसामाजीक कार्यक्रमहरू सन्चालन गर्ने ।
- उपयुक्त औषधी र मेडिकल सामाग्री ढुवानि सुनिश्चित गर्ने ।

४. मनशुन पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य सम्वन्धि मुख्य क्रियाकलापहरू

- सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा स्वास्थ्य निर्देशनालय अन्तर्गत रहेका बिभिन्न क्लस्टरको बैठक संचालन गरि साझेदार निकाय तथा संघ-संस्थाहरूको सहकार्यमा क्षतिको विवरण अद्यावधिक गर्ने, कोभिड महामारीलाई मध्यनजर गरि प्रभावितहरूको लागि सहयोग तथा राहत उपलब्ध गराउन एकद्वार प्रणालि अपनाई परिचलान गर्ने ।
- बाढिको उच्च जोखिममा रहेका क्षेत्रहरूको नक्साङ्कन गर्ने र ती क्षेत्रमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरू र विद्यालयहरूको विवरण तयार गर्नुका साथै सुचना व्यवस्थापनको लागि सामाजिक विकास मन्त्रालय अन्तर्गत प्रदेश स्तरिय सुचना व्यवस्थापन केन्द्र संचालनमा ल्याउने ।
- विपद पूर्वतयारी तथा व्यवस्थापनका लागि बजेट बिनियोजन गर्ने ।

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय

- प्रदेश स्तरीय स्वास्थ्य क्षेत्र द्रुत प्रतिकार्य समुह (Province Rapid Response Team) गठन गरी सक्रिय गर्ने र प्रत्येक जिल्लामा जिल्ला स्तरिय द्रुत प्रतिकार्य समुह (District Rapid Response Team) गठन तथा सक्रिय बनाउने तथा परीचालनको लागी तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- आन्तरिक रुपमा विस्थापित समुदाय लगायत कटअफ क्षेत्रमा अनसाइट उपचार र -रेफरलका लागिEmergency Medical Deployment Teams (EMDT) सहितको मोबाइल क्लिनिक परिचालनका लागी तयारी अवस्थामा राख्ने,
- समयमै एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउनको लागि हरेक जिल्लाका एम्बुलेन्स समितिलाई आवश्यक निर्देशन जारी गरि सकृय बनाउने र कोरोना महामारीलाई ध्यानमा राखी रहेक एम्बुलेन्समा आवश्यक सुरक्षाका उपायहरू उपलब्ध रहेको सुनिश्चित गर्ने ।
- बाढी पश्चात हुन सक्ने पानी जन्य रोगहरूको आँकलन गरि हरेक स्वास्थ्य संस्थामा आवश्यक औषधिको भण्डारण गर्ने, विस्थापित मानिसहरूलाई अस्थाई सिविरमा रहँदा आवश्यक पर्ने पानी शुद्धिकरणको लगि क्लोरिनको व्यवस्था गर्ने, किट जन्य रोगको रोकथामको लागि झुलको खरिद गरि हरेक जिल्ला वा बाढिको उच्च जोखिम रहेका पालिकाहरूमा आवश्यक मात्रामा भण्डारण गर्ने,
- विपद व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मिहरूको विवरण अध्यावधिक गर्ने र सो सम्वन्धि स्वास्थ्यकर्मिहरूका लागि तालिम वा पुनर्ताजगि तालिमको व्यवस्था मिलाउने । साथै स्वास्थ्य, सुरक्षा, व्यक्तिगत सरसफाई तथा कोरोना सम्बन्धि आम संचारबाट प्रषारण गरिने सन्देशहरू अध्यावधिक गर्ने ,
- बाढिको उच्च जोखिम भएका पालिकाहरूमा रहेका जोखिम समुह, जस्तै: गर्भवति तथा सुत्केरी महिला, जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू, बालबालिकाहरू आदिको विवरण सम्वन्धित पालिकाको सहकार्यमा तयार गर्ने र उक्त जोखिम समुहलाई सुरक्षित राख्न आवश्यक तयारी गर्ने ।
- बाढिको समयमा विस्थापित परिवारहरू अस्थाई सिविरमा बस्दा महिला र किशोरीहरूलाई हुनसक्ने शारीरिक, मानसिक तथा यौनिक हिंसा हुन नदिन सुरक्षित स्थानहरूको पहिचान संरक्षण क्लस्टरको समन्वयमा गर्ने र साझेदार संस्थाहरू तथा अन्य निकायहरूसंग नियमित संवाद कायम राख्ने । साथै कोरोना महामारीको समयमा अस्थाई सिविरमा संक्रमण फैलिन रोक्न जनचेतना, माक्स, साबुन तथा स्यानिटाईजरको व्यवस्था मिलाउन स्थानिय निकाय संग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने ।
- आवश्यकता अनुसार अन्य कलष्टर समेतको सहभागितामा जनस्वास्थ्य रेपिड रेस्पोन्स टिम)RRT) गठन गर्ने, क्षमता अभिवृद्धि गर्ने आवश्यक सामग्री र औचार उपलब्ध गराउने र अवश्यक्ता अनुशार परिचालन गर्ने । यस्तो RRT समूहमा विभिन्न क्षेत्रका विज्ञहरू पनि लिन सकिनेछ । यसको लागि अलग्गै निर्देशिका तयार गरी व्यवस्थित गरिनेछ ।
- मनसुनको प्रतिकार्यमा एकीकृत भेक्टर नियन्त्रण सुनिश्चित गर्ने ।

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश नं. २ जनकपुरधाम

- पखाला रोग किट, LLIN र पानी शुद्धिकरण ट्याब्लेट, र खोपख /ोप वस्तुहरू सहित बाढी प्रतिकार्यको लागि आवश्यक औषधि आपूर्ति र चिकित्सक परिचालन गर्ने
- इन्टर एजेन्सी प्रजनन स्वास्थ्य)IARH) किट्स र आवश्यक मातृ स्वास्थ्य तथा :: (EMDT) सहितको मोबाइल क्लिनिकको परिचालन गर्ने
- इन्टर एजेन्सी प्रजनन स्वास्थ्य)IARH) किट्स र आवश्यक मातृ स्वास्थ्य तथा परिवार नियोजन वस्तु उपलब्ध गराउने । अति प्रभावित जनसमुदायलाई आवश्यक प्रजनन स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने
- यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, मानसिक स्वास्थ्य, मनोसामाजिक परामर्श र प्रतिरक्षा, खोप र सामुदायिक केस व्यवस्थापन सेवाहरूको लागि न्यूनतम प्रारम्भिक सेवा प्याकेज)MISP) कार्यान्वयन गर्न समर्थन
- सुरक्षा तथा संरक्षण क्लस्टरसँग समन्वय गरी लैङ्गिकता को आधारमा हुने हिंसा)GBV) को स्वास्थ्य प्रतिकार्यमा सहयोग गर्ने ।
- यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, मानसिक स्वास्थ्य र प्रभावित क्षेत्रमा नसर्ने तथा सरुवा रोगहरुको उपचारको निरन्तरता लगायत अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाहरूको निरन्तरता सुनिश्चित गर्ने ।
- अस्पतालमा रहेका एकद्वार सकट व्यवस्थापन केन्द्र (OCMC) र सुरक्षित गृह (Safe house) लाई आवश्यक मानव संसाधन, औजार उपकारण तथा औषधिको व्यवस्था गर्ने । साथै यी केन्द्रहरूमा मनोसामाजिक विमर्श कर्ता नियुक्ति गरी संस्था र समुदाय स्तरमा परमर्श सेवा संचालन गर्ने वा साझेदार संस्थाहरूसंग समन्वय गरि कार्यान्वियन गर्ने ।
- सम्पूर्ण स्वास्थ्य कर्मिलाई आ-आफ्नो स्वास्थ्य संस्थामा हाजिर हुन निर्देशन जारी गर्ने र अत्यावश्यक अवस्थामा बाहेक बिदा स्वीकृत नगर्न सम्बन्धित निकायलाई पत्राचार गर्ने ।
- आम संचारका माध्यम लगायत अन्य माध्यमहरू बाट स्वास्थ्य, पोषण, सुरक्षा आदि बारे जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने ।
- बाढि बाट प्रभावित विद्यालयका बालबालिकाहरूको लागि वैकल्पिक सिकाईका माध्यमह संचलान गर्ने ।
- जिल्लामा रहेका सबै स्वास्थय कार्यालयहरूको सक्रमण नियन्त्रण र रोकथामा सुविधा, खानेपानी, सरसफाइ, स्वच्छता, फाहोर ब्यबस्थापनको अवस्था कस्तो छ भन्ने जानकारी लिन र आवश्यक कार्यकम सञ्चालनको लागि नेपाल सरकारको निर्देशिका बमोजिम अन्य सर्मन्धित कलक्ष्टरहरूको सहकार्य र समन्वयमा सर्वेक्षण गरी योजना तयार गर्ने ।
- ०-२३ महिनाका बालबालिकाकालाई उचित स्तनपान, ६-२३ महिनाका बालबालिकालाई उचित पुरक खानाको लागि सहयौग, संरक्षण र प्रबर्द्धन गर्ने ।

- ५ बर्षमुनिका बालबालिका र गर्भवति तथा सुत्केरी महिलाहरूका शिघ्र कुपोषणको रोकथाम र व्यवस्थापन गर्ने
- गर्भवति तथा सुत्केरी महिला र ५ बर्षमनिका बालबालिकाकामा सूक्ष्मपोषण तत्व कमीको रोकथाम गर्ने: (६-५९ महिनाका बालबालिकालाई भिटामिन ए र बालभिटा वितरण, १२-५९ महिनाका बालबालिकालाई जकाको औषधि वितरण, गर्भवति तथा सुत्केरी महिलालाई आइरन फोलिक एसिड चक्कि वितरण)
- सबैलाइ थप खाना वितरण कार्यक्रम (BSFP)/लक्षित थप खाना वितरण कार्यक्रम (TSFP) मार्फत लक्षित जनसंख्यालाई कुपोषणबाट बचाउने

५.प्रदेश अन्तर्गत स्वास्थ्य क्षेत्रको मनसुन पूर्वतयारी र प्रतिकार्य गर्न समनवय गर्ने निकाय र कार्यहरू

(क) आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रालय सगको समनवय तथा क्रियाकलापहरू

समन्वय गरिने क्रियाकलापहरू ।

- प्रदेश आपतकालिन कार्य संचालन केन्द्र संचालन गने
- मौसम पुर्वानुमान विभाग सउंग समन्वय गरी बाढी पुर्वानुमान व्यवस्थालाई विकास गर्ने
- गृह मन्त्रालयसंग समन्वय र सहकार्य गर्ने
- खोज, उद्धार तथा राहत सामग्री को व्यवस्था गरी राख्ने
- भण्डारण गरी राखेको खोज उद्धार तथा राहत सामग्रीहरू गुणस्तर सुनिश्चित गरी जिल्ला जिल्ला सम्म पुर्याउने
- कम्तीमा एउटा भण्डारण स्थल बनाउने
- पालीकाहरू लाई बिपद पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउन सहयोग गर्ने
- पानी जमाव हुने स्थान हरूको पहिचान गर्ने
- संघिय सरार संग समन्वय गरी पानी जमाव को व्यवस्थापन गर्ने

(ख) भौतिक पुवाधार विकास मन्त्रालय संग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू

समन्वय गरिने क्रियाकलापहरू

- Shelter/ CCCM Cluster को बैठक आवह्रान गर्ने

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश नं. २ जनकपुरधाम धनुषा

- बाढी कटान र कटान को जोखिम आंकलन गर्ने
- सुरक्षित स्थानको पहिचान गर्ने
- भवन व्यवस्थापन को न्युनतम कुराहरू ध्यान मा राखी कार्य गर्ने
- विपद व्यवस्थापनमा कार्यरत स्थानिय संस्थाहरू, दातृ निाय संग समन्वय गर्ने
- क्याम्प व्यवस्थापन गर्ने
- आपतकालीन कार्य संचालनमा सहभागी हुने
- विपद प्रभावित हरूको लागी सुरक्षित स्थलको व्यवस्थागर्ने
- सुरक्षित स्थल मा अन्य आवश्यकता पुर्ति गर्ने
- अबरुद्ध बाटोहरू सुचारु गर्ने
- बाटो को अबरुद्ध हटाउन डोजर आदि को व्यवस्था गर्ने
- WASH Cluster को बैठक बोलाउने
- फोहोर व्यवस्थापन गर्ने
- खाने पानी तथा सरसफाई संग सम्वन्धित सामग्री हरू भण्डारण गर्ने

(ग) खानेपानी तथा उर्जा विकास मन्त्रालयसंग सम्वन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू

<u>पूर्वतयारीका लागि समन्वय गरिने क्रियाकलापहरू</u>

- खानेपानी तथा सर-सफाईको क्लष्टरको बैठक आयोजना गरी बाढी, पहिरो एवम् पानीजन्य विपदहरूको जोखिम योजना तयार गर्ने ।
- विपदमा कार्य गर्ने प्रदेश स्तरीय Rapid Response Team तयार गर्ने ।
- विपदमा अत्यवश्यक खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी सामग्रीहरू आकलन गरी भण्डारण गरिराख्ने र वितरणको प्रणाली तयार गरि राख्ने । (आवश्यक पाईप, फिटिङ, ट्याकी, हाइजिन किट, पानी शुद्धिकरण गर्ने औषधिहरू, आपतकालिन शौचालय, नुहाउने स्थान आदि)
- क्षमता विकासका कार्यहरू गर्ने ।
- खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।
- महिनावारी स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित आवश्यक किटको प्रवन्ध गर्ने ।
- गुनासो सुनुवाईको संयन्त्र निर्माण गर्ने ।
- अन्य कलष्टरसंग समन्वय गरी अवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने ।
- विद्यालय तथा स्वास्थ्य कार्यालयहरूमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी क्रियाकलाहरू सञ्चालन गर्ने ।

<u>प्रतिकार्यका लागि समन्वय गरिने क्रियाकलापहरू</u>

- तालिम प्राप्त जनशक्ति परिचालन गरी वर्षाको बेला तथा कोभिड-१९ महामारीसँग जुध्न साबुन पानीको प्रयोग गरी सहि तरीकाले हात धुने व्यवस्था मिलाउने ।
- **सुरक्षीत खानेपानी सुविधा:** विपदमा परेका समुदायहरूका लागि एकजना व्यक्तिलाई प्रतिदिन ३ लिटरको दरले विभिन्न प्रणाली अवलम्बन गरी खानेपानी सुविधा उपलब्ध गराउने ।
- **शौचालयको र खुला दिसाको व्यबस्थापन:** प्रभावित समुदाय, सेल्टरमा इमरजेन्सी शौचालयको व्यबस्था गर्ने खुला दिसाको व्यबस्थापन गर्ने ।
- **स्वच्छता र फाहोर व्यबस्थापन:** विपदमा परेका समुदायहरू एवं सेल्टरमा साबुन पानीले हातधुने सुविधा, महिनावारी सरसफाइ व्यबस्था र फोहोर व्यबस्थापनका सुविधा सुनिश्चित गर्ने । यसका लागि स्वच्छता सामग्रीहरू वितरण गर्ने ।
- विपदमा परेका समुदायहरूमा खानेपानी र सरसफाइ सम्बन्धी जागृतिमूलक अभियानहरू सञ्चालन गर्ने ।
- विपदमा परेका समुदायहरूका लागि आम सञ्चार माध्यमबाट खानेपानी र सरसफाइ सम्बन्धी जनचेतनामूलक सन्देशहरू दिने ।
- बाढी, डुबान र पहिरो जोखिम बस्तीहरूमा चुनहरू छर्कने र निर्मलीकरण गर्ने ।
- खानेपानी तथा सरसफाईका अवरुद्ध संरचनाहरूलाई अद्यावधिक राख्न खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधाहरूको मर्मतसम्भार गरी सेवा सञ्चालनमा ल्याउने ।
- विद्यालय तथा स्वास्थ्य कार्यालयहरूमा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धी क्रियाकलाहरू सञ्चालन गर्ने ।
- द्रुत/विस्तृत (IRA/ Detail Assessment) लेखाजोखा, लाभग्राही छनौट, प्रतिकार्य बिश्लेषण गरी खानेपानी र सरसफाइ सम्बन्धी आवश्यक्ता पहिचान गरी सेवा उपलब्ध गराउने ।
- एक आपसमा कलष्टरको बैठकमा आमन्त्रण गर्ने र सहभागी हुने ।

(घ) भुमि व्ययस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय सग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समन्वय तथा क्रियाकलापहरू

<u>समन्वय गरिने क्रियाकलापहरू</u>

- खाद्य सुरक्षा क्लस्टर ले तयार गरेको मनसुन पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना लाई स्वीकृत गर्ने
- कस्तीमा १५ दिन लाई पुग्ने खाद्रयान्न सामाग्री भण्डारण गर्ने
- पशु पंक्षीहरूका लागी खोपको व्यवस्थापन गर्ने
- मृत पशु पंक्षीको व्यवस्थापन गर्ने
- पशु पंक्षीको खाद्यान्नको व्यवस्था गर्ने

(ङ) उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय संग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू

<u>समन्वय गरिने क्रियाकलापहरू</u>

- मनसुन का बेला चाहिने सामाग्रीहरूको सुचि तयार गर्ने
- कालोवजारीको नियमित अनुगमन गर्ने
- सुपथ मुल्यमा दैनिक उपभोग्य सामाग्री को उपलब्धता लार्य सुनिश्चित गर्ने
- अवरुद्ध बाटोहरू खोलाउन पहल गर्ने
- पेट्रोलियम पदार्थ तथा खाना पकाउने ग्यास को भण्डारण सुनिश्चित गर्ने
- Rescue का लागी हेलिकोप्टर को व्यवस्था गर्ने

(च) सुरक्षा निकाय (प्रदेश प्रहरी , शसस्त्र प्रहरी , नेपाली सेना) सग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्यका लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू

<u>समन्वय गरिने क्रियाकलापहरू</u>

- कालो वजारीको नियमित अनुगमन गर्न सहयोग गर्ने ।
- शान्ति सुरक्षा कायम गर्न सहयोग गर्ने ।
- Rescue का लागी हेलिकोप्टर को व्यवस्था गर्न सहयोग गर्ने ।
- अबरुद्ध बाटोहरू सुचारु गर्न सहयोग गर्ने ।
- आपतकालीन कार्य संचालन मा सहभागी हुने।
- विपद प्रभावित हरूको लागी सुरक्षित स्थल को व्यवस्थ सहयोग गर्ने ।
- समनवय र सहकार्यको लागि सहयोग गर्ने ।

(छ) निजि, साझेदार, सहयोगी निकायहरू सग सम्बन्धित पुर्वतयारी तथा प्रतिकार्य का लागि समनवय तथा क्रियाकलापहरू

सरकारले संचालन गरेको कार्यमा समनवय र सहकार्य गरि विपद व्यवस्थापनमा हरसम्भव रूपले सहयोग गर्ने ।

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश नं. २ जनकपुरधाम धनुषा

६.साधन स्रोत तथा आपुर्ति व्यवस्थापन

६.१ आकस्मिक अवस्थामा आवश्यक मानव संसाधन

कुनै पनि पूर्वतयारी एवम् प्रतिकार्य योजनाका लागि प्रयाप्त जनशक्तिको व्यवस्थापन अत्यन्त जरुरी हुन्छ। विभिन्न निकायहरु बीचको उपयुक्त समन्वय र सहकार्यद्वारा प्रतिकार्यका लागि आवश्यक जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ । जनशक्तिको योजना गर्दा हालको कोभिड १९ को अवस्थालाई ध्यानमा राखी तयार गर्नुपर्दछ। मनसुन प्रतिकार्य सम्बन्धी कार्यमा संलग्न सबैले कोभिड १९ को जोखिम न्यूनीकरणका लागि आवश्यक जनस्वास्थ्यका मापदण्डहरु जस्तै भौतिक दूरी कायम गर्ने, नियमित साबुनपानीले हात धुने तथा मास्कको उचित प्रयोग भएको सुनिश्चितता गर्नुपर्दछ।

जनशक्तिको प्रकार	इकाई	आवश्यक जना	जनशक्तिको श्रोत
प्रदेशस्तर १. डाक्टर १ जना २. जनस्वास्थ्य अधिकृत १ जना ३. ल्याब टेक्निसियन १ जना ४. सि.अ.हे.व २ जना ५. स्टाफ नर्स १ जना ६. स्टोरकिपर १ जना ७. खरिद तथा यातायात सम्बन्धी १ जना ८. अन्य आवश्यकता अनुसार २ जना	जना	१०	प्रदेश सरकार, संघ संस्था
जिल्लास्तर १. जनस्वास्थ्य अधिकृत/निरीक्षक १ जना २. पहेन/स्टाफ नर्स १ जना ३. हेअ/सिअहेव/अहेव १ जना ४. अन्य आवश्यकता अनुसार २ जना	जना	५०	जिल्ला स्थित जन/स्वास्थ्य सेवा कार्यालय, स्थानीय सरकार, संघ संस्था
पालिकास्तर १. ज.स्वा.अ./ज.स्वा.नि. १ जना २. सिअहेव/अहेव १ जना	जना	२३७	स्थानीय सरकार, संघ संस्था

३. अन्य आवश्यकता अनुसार १ जना			

नोट: माथि उल्लेख गरिए बाहेक जोखिमको अवस्थालाई मध्यनजर राखी थप जनशक्तिको परिचालन गरिनेछ।

६.[illegible] [illegible] औषधि तथा सामग्रीको उपलब्धता [illegible]

औषधिको प्रकार	इकाई	संख्या (Buffer Stock)	प्राप्त हुने श्रोत
१. जीवनजल	प्याकेट	२०००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
२. कोट्रिम	चक्की	५०००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
३. सिटामोल	चक्की	५०००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
४. एमोक्सिसिलिन	ट्याबलेट	५०००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
५. पानी शुद्धिकरण गर्ने वाटर गार्ड, पियूष	पिस	८००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
६. MUAC Tape (पाखुरा नाप्ने Child and Adult)	प्रति	१५०	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
७. RUTF	प्याकेट	५००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
८. MNP	प्याकेट	५००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
९. सर्वोत्तम पिठो	के.जी	१२००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
१०. नेपाल सरकारले उपलब्ध गराउने न्यूनतम औषधिहरु (अनुसूची २)		आवश्यकता अनुसार	नेपाल सरकार प्रदेश सरकार स्थानीय सरकार
११. त्रिपाल, तारपोलिन, स्ट्रेचर, टेण्ट र न्यूनतम	सेट	८००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा

आवश्यक सामग्रीहरू (Readymade Tent)			
१२. Hygiene & Dignity Kit (अनुसुचि ३)	सेट	१०००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
१३. परिवार नियोजनका साधनहरू (कण्डम, पिल्स)	संख्या/साइकल	१००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
१४. आइरन चक्की र भिटामिन ए	गोटा	१००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
१५. डिग्निटि किट (अनुसुचि ४)	सेट	५००	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
१६. वाटर फिल्टर	पिस	[illegible]	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था

६.३ स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक क्रियाकलापहरू

प्रवर्द्धनात्मक कार्यहरू	इकाई	पटक	समय सीमा	स्थान	लक्षित वर्ग	तयार गर्ने निकाय
चेतनामूलक कार्यक्रम (माइकिङ्ग, सडक नाटक)	प्रभावित पालिका	नियमित	असार—भाद्र	प्रभावित पालिका	जोखिमयुक्त क्षेत्रका आम नागरिक	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
सञ्चार माध्यमबाट मनसुनको समयमा हुनसक्ने विभिन्न स्वास्थ्य समस्या तथा जोखिम न्युनीकरणका बारेमा स्वास्थ्य सूचना सम्प्रेषण गर्ने	प्रभावित जिल्ला	नियमित	असार—भाद्र	सबै जिल्ला	आम नागरिक	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था

महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविकाको परिचालन गरी अति जोखिममा रहेका गर्भवती, सुत्केरी, स्तनपान गराइरहेका महिला तथा ५ वर्षमुनिका बालबालिका भएका घरधुरीलाई लक्षित गरि परामर्श तथा स्वास्थ्य सूचना सम्प्रेषण गर्ने।	प्रभावित पालिका	नियमित	[illegible]	पालिका र वडा	गर्भवती, सुत्केरी, स्तनपान गराइरहेका महिला तथा ५ वर्षमुनिका बालबालिका	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
स्वास्थ्य व्यवस्थापन समितिको बैठक र प्रतिकार्य योजना	पटक	आवश्यकता अनुसार		सबै पालिका र वडा		नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
प्रदेशस्तरीय पोषण तथा खाद्य सुरक्षा निर्देशक समितिको बैठक र प्रतिकार्य योजना	पटक	आवश्यकता अनुसार		सबै पालिका र वडा		नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
सबै पालिका र वडा र टोलस्तरमा चेतनामूलक कार्यक्रम (सबै घरधुरीमा पुग्ने योजना सहित।	पटक	१		सबै पालिका र वडा	आम नागरिक	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था
बढी जोखिममा पर्नसक्ने र परेका समूहलाई विशेष निगरानी	निगरानी समूह	निरन्तर		सबै वडा र पालिका	ज्येष्ठ नागरिक, गर्भवती, सुत्केरी र बालबालिका	नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार र संघसंस्था

७ कोभिड–१९ परिपेक्ष्यमा मनसुनकालिन कार्ययोजना २०७८

सि.नं.	क्रियाकलापहरु	नेतृत्वदायी निकाय	सहयोगी निकाय	श्रोत	कैफियत
१	प्रदेश स्तरको समन्वय	समाजिक विकास मंत्रालय	• विभागहरु • प्रदेश तथा प्रतिष्ठानहरु	• मंत्रालय • स्वास्थ्य सेवा विभाग	• Co-Lead -WHO

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा

			• प्रदेश तथा जिल्लास्तरका अस्पतालहरु	• सम्बन्धित कार्यालयहरु	
२	सतर्क र तयारी (सरुवा रोग र महामारी फैलन नदिने, बाढी, मनसुन प्रकोप नियन्त्रण बाट हुनसक्ने मानवीय क्षती न्युनिकरण)	समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय	• स्वास्थ्य सेवा विभाग • आयुर्बेद विभाग • औषधि व्यवस्था बिभाग • अस्पतालहरु • प्रदेशिक मेडिकल स्टोर, चिकित्सक / स्वास्थ्यकर्मीहरु	• मंत्रालय • स्वास्थ्य सेवा विभाग • सम्बन्धित कार्यालयहरु	
३	मनसुनको समयमा कोभिड–१९ पहिचान तथा व्यवस्थापन	समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय	• प्रदेश जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला तथा जिल्लामा तोकिएका प्रयोगशालाहरु • प्रदेश स्वास्थ्य निर्देशनालय • स्वास्थ्य कार्यालय तथा अस्पतालहरु • स्थानिय स्वास्थ्य संस्थाहरु	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय • कोभिड–१९ युफाईड अस्पताल	सरोकारवाला निकाय
४	स्वास्थ्य सम्बन्धी संयन्त्र रोस्टर व्यवस्थापन	• PHEOCs • RRT	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय • सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु • चिकित्सक / स्वास्थ्यकर्मीहरु	• Cluster partners	• Co-Lead -WHO
५	स्वास्थ्कर्मी परिचालन (EMDT, RRT)	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय • सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु • चिकित्सक / स्वास्थ्यकर्मीहरु • सुरक्षा निकाय	• मंत्रालय • स्वास्थ्य सेवा विभाग • सम्वन्धित कार्यालयहरु	• Co-Lead -WHO

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय

			/DDRC		
६	अस्पताल, एम्बुलेन्स तथा यातायात व्यवस्थापन	• PHEOCs • DDRC • RRT	• जिल्ला प्रशासन कार्यालय • स्वास्थ्य कार्यालय • NRCS • प्रदेशिक र जिल्ला अस्पतालहरु • प्रेषण केन्द्रहरु, निजि अस्पतालहरु • अन्य संघ संस्थाहरु	संबन्धित कार्यालयहरु	
७	रोग हुने स्थान र व्यक्तिको निगरानी	समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय • स्वास्थ्य कार्यालय • प्रदेशिक र जिल्ला अस्पतालहरु • प्रेषण केन्द्रहरु, निजि अस्पतालहरु • अन्य संघ संस्थाहरु	संबन्धित कार्यालयहरु	सबै संस्थाका चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी सहित सतर्क र तयार रहन परिपत्र
८	नमुना परिक्षण	समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय	• प्रदेशिक तथा जिल्ला अस्पतालहरु, निजि अस्पतालहरु • स्थानिय स्वास्थ्य संस्थाहरु • खानेपानी तथा सरसफाई कार्यालय	मन्त्रालय, सम्बन्धित कार्यालयहरु	
९	उपचारात्मक सेवा	समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य महाशाखा, स्वास्थ्य निर्देशनालय	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य महाशाखा • स्वास्थ्य निर्देशनालय • PHEOCs • सरकारी तथा निजि अस्पतालहरु • चिकित्सक / स्वास्थ्यकर्मीहरु	मन्त्रालय, सम्बन्धित कार्यालयहरु	• Co-Lead -WHO
१०	बजेट व्यवस्था	समाजिक विकास मंत्रालय	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य महाशाखा • स्वास्थ्य निर्देशनालय	समाजिक विकास मंत्रालयमा आवश्यक	

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा

			• स्थानिय सरकार • खानेपानी तथा सरसफाइ • अन्य संघ संस्थाहरु	रकमको व्यवस्था भएको ।	
११	औषधि तथा औषधिजन्य सामाग्री	समाजिक विकास मंत्रालय	• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य महाशाखा • प्रदेश आपुर्ती व्यवस्थापन केन्द्र • स्वास्थ्य निर्देशनालय • स्वास्थ्य कार्यालय • PHEOCs • स्थानिय सरकार • स्थानिय स्वास्थ्य संस्थाहरु • अन्य संघ संस्थाहरु	मन्त्रालय, सम्बन्धित कार्यालय, विश्य स्वास्थ्य संगठन, Cluster partners.	
१२	पेषण स्वास्थ्य		• समाजिक विकास मंत्रालय, स्वास्थ्य महाशाखा • प्रदेश आपुर्ती व्यवस्थापन केन्द्र • स्वास्थ्य निर्देशनालय • स्वास्थ्य कार्यालय • PHEOCs • स्थानिय सरकार • स्थानिय स्वास्थ्य संस्थाहरु • अन्य संघ संस्थाहरु	मन्त्रालय, सम्बन्धित कार्यालय, विश्य स्वास्थ्य संगठन, Cluster partners, UNICEF	Co-lead UNICEF
१३	शव व्यवस्थापन	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	• समाजिक विकास मंत्रालय • स्वास्थ्य निर्देशनालय • स्थानिय सरकार • स्थानिय स्वास्थ्य संस्थाहरु • शव वाहन / संस्थानहरु सेवा	गृह मंत्रालय	स्थानिय सरकार

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय धनुषा

८. अनुगमनको संयन्त्र र त्यसका सुचक

क.सं.	सूचकहरु	प्रमाणिकरण / सूचनाको श्रोत	पटक
क	समन्वय		
१	आर.आर.टी.को बैठक, प्रदेश, जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक	बैठक निर्णय	
२	स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको बैठक, टिम परिचालन	बैठक निर्णय	
३	उद्धार, प्रतिकार्य नियमित स्वास्थ्य सेवा संचालन	अनुगमन र प्रतिवेदन	
४	महामारी नहुनु, सेवाग्राहीको नियमित स्वास्थ्य सेवा	अनुगमन र प्रतिवेदन	
५	प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य र पोषण क्षेत्रमा बैठक बसेको संख्या	बैठकका छलफल तथा निर्णयहरु	
६	प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा खाद्यान्न सुरक्षा आपूर्ति क्षेत्रको बैठक बसेको संख्या	बैठकका छलफल तथा निर्णयहरु	
७	प्रदेश, जिल्ला तथा स्थानीयस्तरमा स्थानीय विपद्/प्रकोप व्यवस्थापन समितिको बैठक बसेको संख्या	बैठकका छलफल तथा निर्णयहरु	
८	प्रभावित क्षेत्रमा आवश्यक स्वास्थ्य जनशक्तिको पर्याप्त परिचालन भए/नभएको यकिन गरिएको अवस्था	हाजिरी/ उपस्थिति	
९	आवश्यकता अनुसार प्रेषण प्रणाली प्रभावकारी भएको अवस्था	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट	
१०	प्रभावित क्षेत्रमा सम्भावित अन्य संक्रामक रोगको बारेमा पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्यको समुचित व्यवस्थापनको अवस्था	जनशक्ति तथा अन्य सामग्रीको मौज्दात	
११	प्रभावित क्षेत्रमा मनसुनबाट प्रभावितहरुको विस्तृत विवरण तथा जोखिम संचार तथा समुदायको सहभागिताको बारेमा जानकारी गराउने,	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट	
१२	मनसुनबाट प्रभावित क्षेत्रमा १००० दिनका महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकको संकलन गरिएको लागतको आधारमा उपचार व्यवस्थापन गरिएको संख्या	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट र संकलित तथ्यांक	
ख	सेवा उपलब्धता/मूल्याङ्कन		
१	खोप गर्भ जाँच, परिवार नियोजन, पोषण तथा पुरक खाना, लगायतको अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाहरुको उपलब्धता	टेलिफोन, फिल्ड प्रतिवेदन, DHIS2	
२	आधारभुत स्वास्थ्य सेवाहरु प्रदान गर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरुको संख्या	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट	
३	आवश्यक मानव संसाधनको उपलब्धता	DHIS II मासिक रिपोर्ट	
४	एम्बुलेन्सको संख्या, तयारी तथा परिचालन सम्बन्धी तत्परताको अवस्था	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट र प्रत्यक्ष अनुगमन	
ग	आपूर्ति सेवाहरुको उपलब्धता		

१	अत्यावश्यक औषधि, तयारी खानाको मौज्दात, (MNP, Vitamin A, RUTF, IFA, Fortified Mixed Food) स्वास्थ्य संस्था तथा ओटीसी केन्द्रहरूको संख्या	टेलिफोन तथा स्वास्थ्य संस्थाको प्रतिवेदन	
२	अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेका गर्भवती, सुत्केरी, ५ वर्षमुनि र बालबालिका, ज्येष्ठ नागरिक, दीर्घरोगी र जोखिममा रहेका नागरिकहरूको संख्या	DHIS II र टेलिफोन	
३	सामाजिक संचार तथा अन्य माध्यम मार्फत स्वास्थ्य / पोषण सम्बन्धि सन्देश प्राप्त गरेका आमाहरु/caretakers को संख्या	DHIS II र प्रतिवेदन	
४	आवश्यक उपकरण तथा अन्य जिन्सी (स्ट्रेचर, ह्वीलचेयर) आदिको पर्याप्त मौज्दातको अवस्था	DHIS II र प्रतिवेदन	
५	प्रभावित किशोरीहरु तथा महिलाहरुमा महिनावारी स्वास्थ्य व्यवस्थापन सम्बन्धी सचेतना तथा Hygiene and Dignity Kit वितरण गरिएको संख्या	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट तथा प्रतिवेदन	
६	प्रभावित क्षेत्रका ५ वर्षमुनिका बालबालिका तथा गर्भवती, सुत्केरी र स्तनपान गरिरहेका आमाहरुको स्वास्थ्य तथा पोषणको अवस्थाको मुल्यांकन तथा उपचार व्यवस्थापन गरिएको संख्या	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट र संकलित तथ्यांक	
घ	**सेवाहरु**		
१	स्वास्थ्य तथा स्तनपान थप खाना सम्बन्धी आवश्यक परामर्श सेवाहरु प्राप्त गरेका आमाहरू र बच्चाहरूको संख्या	DHIS II	
२	निरन्तर स्तनपान गर्ने साथै पूरक आहार लिइरहेका बालबालिकाको संख्या	DHIS II	
३	खोप, गर्भवती जाँच, परिवार नियोजन, क्षयरोगको उपचार लिइरहेका विगमी तथा शिघ्र कुपोषणको उपचार गरिएका ६ देखि ५९ महिनासम्मका बालबालिकाहरूको संख्या	DHIS II	
४.	भिटामिन ए, जुकाको औषधि, Iron Folic Acid, Baal Vita प्राप्त गरेका ६ देखि ५९ महिना सम्मका बालबालिका, गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूको संख्या	DHISII	
५.	६ देखि ५९ महिनाका SAM बालबालिकाहरू, उपचार, निको भएर गएका, Defaulter, पुन: भर्ना भएका, मृत्यु भएका, बालबालिकाहरूको संख्या	DHISII	
६.	प्रभावित क्षेत्रका गर्भवती, सुत्केरी तथा स्तनपान गराइरहेका आमाहरुको उचित व्यवस्थापन गरिएको संख्या	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट र प्रतिवेदन	
७.	प्रभावित क्षेत्रका घरपरिवारलाई पिउनेपानी तथा हातधुने तरिका तथा सरसफाइको व्यवस्थापन गरिएको संख्या	प्रत्यक्ष अनुगमन/ प्रतिवेदन	
८.	प्रभावित क्षेत्रका ५ वर्षमुनिका बालबालिका तथा गर्भवती, सुत्केरी र स्तनपान गरिरहेका आमाहरुको पोषणको अवस्थाको मूल्याङ्कन तथा उपचार व्यवस्थापन गरिएको संख्या	टेलिफोन, फिल्ड रिपोर्ट र प्रतिवेदन	

प्रदेश सरकार
सामाजिक ... मन्त्रालय

९.	मनसुनबाट प्रभावित महिला, बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिकको संकलन गरिएको लागतको आधारमा उपचार व्यवस्थापन गरिएको संख्या	डेलिफोन फिल्ड रिपोर्ट र प्रतिवेदन	

९. अनुमानित प्रभावित हुनेहरूको संख्या

क.सं.	जिल्ला	जनसंख्या	कैफियत
१	सप्तरी	१८,६५७.५८	*Note: The caseload on flood is based on historical reported data on casualties (2010-2020) from DRR Portal (MoHA)/Bipad/NDRRMA and spatial flood inundation data from DOI/DWIDM and WFP overlaied on JRC population data of resolution 250 X 250 m.*
२	सिरहा	१०२,१२८.२८	
३	धनुषा	२२,५५७.७५	
४	महोतरी	४२,७८०.५१	
५	सर्लाही	१०४,६५६.०९	
६	रौतहट	१६८,८३६.५४	
७	बारा	१,१२९.५९	
८	पर्सा	८,४३१.२२	
		४६९,१७७.५४	

१०.राष्ट्रिय तथ्यांक अनुसार विभिन्न समूहका प्रभावित हुनसक्ने जनसंख्या

क.सं.	विवरण	जनसंख्या
१	कुल जनसंख्या	४६९१७८
२	प्रजनन उमेरका महिला (२८%)	१३१३७०
३	अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू (२%)	९३८४
४	गर्भवती महिला (२.५%)	११७२९
५	जेष्ठ नागरिकहरु (८.५%)	३९८८०
६	नवजात शिशु (०.२७%)	१२६७
७	स्तनपान गराइरहेका आमाहरु (२.८%)	१३१३७
८	मानशिक स्वास्थ्य समस्या (१५ %)	७०३७७
९	पानीजन्य तथा भेक्टर जन्म रोग(४०%)	१८७६७१
	जम्मा	

११ बजेट व्यवस्थापन

मनसुन पूर्वतयारी र प्रतिकार्य योजना का लागी स्वास्थ्य क्षेत्र अन्तर्गत आवश्यक संभावित चाहिने बजेट: ने.रु ६,७३,७२,९९७ (ने.रु) जस्मा ४०% (२६,९४,१९९)सहयोगी संस्थावाट सहयोग हुने छ ।

स्वास्थ्य (Health)	
प्रभावित क्षेत्र	

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश नं. २ जनकपुरधाम धनुषा

लक्षित जनसंख्या	४,६९,१७७.५४
बजेट आवश्यकता	६,७३,७२,९९७ (ने.रु) जस्मा ४०% (२६,९४,१९९)सहयोगी संस्थावाट सहयोग हुने
मुख्य जिम्मेवार निकाय	समाजिक विकास मन्त्रालय
सहायक जिम्मेवार निकाय	विश्व स्वास्थ्य संगठन
विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	संयुक्त राष्ट्रसंघीय संस्थाहरू, अन्तराष्ट्रिय र राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू, जिल्ला र स्थानीय तह, व्यापारीहरू
प्रथमिक्तामा अभारित प्रतिकार्यका मुख्य कार्यहरू	• आवश्यकता अनुसार जनस्वास्थ्य रैपिड रेस्पोन्स टिम)RRT) को परिचालन • मनसुनको प्रतिक्रियामा एकीकृत भेक्टर नियन्त्रण सुनिश्चित गर्ने । • आन्तरिक रुपमा विस्थापित समुदाय लगायत कटअफ - क्षेत्रमा अनसाइट उपचार र रेफरलका लागिEmergency Medical Deployment Teams (EMDT) सहितको मोबाइल क्लिनिकको परिचालन गर्ने • वर्षा सुरु हुन भन्दा अगाडी पुर्ब तयारीको लागी पानी जन्य रोगहरू पानी जन्य रोगहरूको आँकलन गरि जस्तै झाडापखाला, हैजा, टाइफाइड, मलेरीया, डेंगु, भाइरल जोरो, कालाजार, आँखा पाक्ने रोग (Conjuctivitis) हेपेटाइटिस (Jundice), छाला सम्वन्धी रोगहरू रोकथाम गर्नको लागी आपतकालिन औषधिहरू तथा स्वास्थ्य सामाग्रीहरू Interagency Emergency Health Kits (IEHK), जिङ्क, जिवनजल, आवश्यक औषधिको प्रादेशिक स्तरमा र हरेक स्वास्थ्य संस्थामा भण्डारण गर्ने । • पखाला रोग किट, LLIN र पानी शुद्धिकरण ट्याब्लेट, र खोपखोप वस्तुहरू सहित बाढी प्रतिक्रियाको लागि / आवश्यक औषधि आपूर्ति र चिकित्सा परिचालन गर्ने • बाढिको उच्च जोखिममा रहेका जिल्ला खोप भंडर खोप् केन्द्र , गाउघर क्लिनिक, सुत्केरी केन्द्र हरुको बैकल्पिक व्यबस्थापन का लागि आबस्यक तयारी पालिकाले गर्ने । • वर्षा सुरु हुन भन्दा अगाडी खोप तथा खोप जन्य सामाग्रीलाई पानी बाट जोगाउने पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना बनाउने। • ए. आर. टी. (ART) र क्षयरोगको (TB) औषधि खाइरहेका महिला, पुरुष, गर्भवति, सुत्केरी महिला तथा बालबालिकाहरूको लागि समयमै ढुवानी गने तथा वैकल्पिक व्यवस्थापनको लागि

प्रदेश सरकार सामाजिक ... मन्त्रालय

सम्बन्धित जिल्लाको ए.आर.टी. (ART) केन्द्र तथा पालिकाले व्यवस्थापन गर्ने ।

- इन्टर एजेन्सी प्रजनन स्वास्थ्य)IARH) किट्स र आवश्यक मातृ स्वास्थ्य तथा परिवार नियोजन वस्तु उपलब्ध गराउने । अति प्रभावित जनसमुदायलाई आवश्यक प्रजनन स्वास्थ्य सेवा पुर्याउने
- यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, मानसिक स्वास्थ्य, मनोसामाजिक समर्थन र प्रतिरक्षा, खोप र सामुदायिक केस व्यवस्थापन सेवाहरूको लागि न्यूनतम प्रारम्भिक सेवा प्याकेज)MISP) कार्यान्वयन गर्न समर्थन
- सुरक्षा क्लस्टरसँग समन्वय गरी लैङ्गिकता को आधारमा हुने हिंसा)GBV) को स्वास्थ्य प्रतिक्रियामा सहयोग गर्ने ।
- यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य, मानसिक स्वास्थ्य र प्रभावित क्षेत्रमा नसर्ने तथा सरुवा रोगहरुको उपचारको निरन्तरता लगायत अत्यावश्यक स्वास्थ्य सेवाहरूको निरन्तरता सुनिश्चित गर्ने ।
- बाढिको समयमा विस्थापित परिवारहरू अस्थाई सिविरमा बस्दा महिला र किशोरीहरूलाई हुनसक्ने शारीरिक, मानसिक तथा यौनिक हिंसा हुन नदिन सुरक्षित स्थानहरूको पहिचान गर्ने र साझेदार संस्थाहरू तथा अन्य निकायहरूसंग नियमित संवाद कायम राख्ने । साथै कोरोना महामारीको समयमा अस्थाई सिविरमा संक्रमण फैलिन रोक्न जनचेतना, मास्क, साबुन तथा स्यानिटाईजरको व्यवस्था मिलाउन स्थानिय निकाय संग समन्वय तथा सहकार्य गर्ने।
- बाढी पश्चात हुन सक्ने पानी जन्य रोगहरू, किट जन्य रोगहरू तथा सर्प दंसको सम्भावनालाई मध्यनजर गरि जनचेतना मुलक क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने, पानी शुद्धिकरणका उपायहरू संचलान गर्ने, झुल, टर्च लाईट वा सोलार लाईटको व्यवस्थापन ततकाल गर्ने । साथै अस्थाई सिविरहरूमा कोरोना संक्रमण फैलिन सम्ने सम्भावन भएकोले मास्क, साबुन, स्यानिटाईजर, फेस सिल्ड आदिको वितरण गर्ने ।
- , विशेष गरी सर्पदंस उपचार केन्द्रहरूको पूर्वतयारी तथा औषधीहरूको व्यवस्थापन गर्ने ।

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा

पोषण **(Nutrition)**	
प्रभावित क्षेत्र	बाढी प्रभावित क्षेत्रका ५ वर्ष मुनिका बालबालिका, गर्भवति, सुत्केरी महिलाहरू
लक्षित जनसंख्या	१,००,०००
मुख्य जिम्मेवार निकाय	समाजिक विकास मन्त्रालय
सहायक जिम्मेवार निकाय	UNICEF
विषयगत क्षेत्रका सदस्यहरू	संयुक्त राष्ट्रसंघीय संस्थाहरू, अन्तराष्ट्रिय र राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरू, जिल्ला र स्थानीय तह, व्यापारीहरू
प्रतिकार्यका मुख्य कार्यहरू	१) स्तनपान र पुरक खानाको लागि सहयोग, संरक्षण र प्रबर्द्धन २) सबैलाई थप खानेकुरा दिने कार्यक्रम (Blanket Supplementary Feeding Program-BSFP) ३) लक्षित समुहलाई थप खानेकुरा दिने कार्यक्रम (Targeted Supplementary Feeding Program-TSFP) ४) उपचारात्मक खानाबाट (Ready to Use Theapeutic Food, RUTF) कडा शिघ्र कुपोषित बालबालिकाको उपचार ५) बालबालिका तथा महिलाहरूलाई सुक्ष्म पोषण तत्व वितरण (भिटामिन ए, एलबेन्डाजोल, बालभिटा, आइरण फोलिक एसिड ६) रेडियो टिभीबाट पोषण सम्बन्धि सुचना प्रवाह

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा

१२ . आवश्यक औषधिहरुको सुचि

S.N.	Name of drugs	Dosage Forms	Strength	Group	Procurement level Center	Province	Local Level
			A . Free Drug list for BHS				
1	Lignocaine	Injection, 30 ml	2% with adrenaline	Local Anesthesia		√	√
			2% without adrenaline			√	√
2	Paracetamol	Injection 2ml	150 mg/ml	NSAID		√	√
		Tablet	500 mg			√	√
		Suspension, 60 ml	125 mg/5 ml			√	√
3	Ibuprofen	Tablet	400mg	NSAID		√	√
4	Diclofenac	Injection	25mg/ml,3ml	NSAID		√	√
5	Pheniramine	Injection 2ml	22.75 mg/ml	Antihistamine		√	√
6	Cetirizine HCl	tablet	10 mg	Antihistamine	√		
7	Metronidazole	Infusion	500mg/100 ml	Antiprotozoal		√	
		Tablet	400 mg		√	√	√
		Syrup 60 ml	200mg/5ml			√	√
	Tinidazole	Tablet	500mg	Anti-protozoal		√	
9	Amoxicillin		250mg DT	Antibiotic		√	√
		Capsule	500mg	Antibiotic	√	√	√
	Gentamycin	Injection	40mg/ml	Antibiotic		√	
11	Ciprofloxacin	Infusion	200mg/100 ml	Antibiotic		√	
		Eye/ear Drop, 5ml	0.3% w/v			√	√
		Tablet	250 mg	Antibiotic	√	√	√
		Tablet	500 mg	Antibiotic	√	√	√
12	Chloramphenicol Eye	Applicap	1%W/W	Antibiotic			√
13	Ceftriaxone	Injection	1g	Antibiotic		√	
14	Sulfamethoxazole + Trimethoprim	Tablet	480 mg	Antibacterial		√	
15	Doxycycline	Capsule	100 mg	Antibiotic		√	

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा

S.N.	Name of drugs	Dosage Forms	Strength	Group	Procurement level		
					Center	Province	Local Level
16	Azithromycin	Tabs	250 mg	Antibiotic	√	√	
			500 mg	Antibiotic	√	√	
17	Cloxacillin	Tabs caps	250 mg	Antibiotic	√	√	
		Tabs caps	500 mg	Antibiotic	√	√	
		Syrup	125mg/5ml	Antibiotic	√	√	
18	Ampicillin	Inj	500 mg	Antibiotic		√	
19	Amoxicillin- Clavulanic Acid	Tab	625 mg	Antibiotic	√	√	
20	Fluconazole	Capsules	150mg	Anti-fungal		√	√
21	Ferrous sulphate	Tablet	60 mg elemental Iron	Anaemia			√
22	Folic acid	Tablet	5mg	Anaemia		√	√
23	Compound solution of Sodium lactate	Infusion, 500ml	Ringer's Lactate	Electrolyte imbalance		√	
24	Sodium chloride	Infusion, 500ml	Normal Saline	Ion substitution		√	
25	Dextrose Solution	Infusion, 500ml	5% w/v 500 ml	Glucose substitution		√	
		Infusion, 500 ml	10% w/v 500 ml			√	
26	Albendazole	Tablet	400mg	Anthelmintic		√	√
27	Calamine lotion	Lotion, 30 ml	15% w/v	Allergy, sunburn,			√
28	Povidone Iodine	Liquid, 500 ml	5% w/v	Antiseptics		√	√
29	Aluminium hydroxide + Mag. hydroxide	Tablet	250mg + 250 mg	Antacids			√
30	Ranitidine,	Injection, 2ml	25 mg/ml	Ulcer healing drug		√	√
		Tablet	150 mg			√	√
31	Atropine	Injection	0.6mg/ml	Antispasmodic, anti poisonous			√
32	Hyoscine butyl bromide	Injection	20 mg/ml	Antispasmodics		√	√
		Tablet	10 mg			√	√
		Tablet	20mg			√	√
33	Oral Rehydration Solutions (ORS)/Ltr	Powder	WHO formula- Sachet 1lr	Rehydration		√	√
34	Clove oil	Liquid	5 ml	Dental pain			√

S.N.	Name of drugs	Dosage Forms	Strength	Group	Procurement level: Center	Procurement level: Province	Procurement level: Local Level
35	Metoclopramide	Tablet	10 mg	Anti emetic			√
		Injection 2ml	5 mg/ml			√	
36	Promethazine Hydrochloride	Tablet	25 mg	Antiemetic			
37	Charcoal activated	Powder	10 gm sachet	Anti poisoning			√
38	Benzoic acid + Salicylic acid	Ointment, tube, 30 g	6 % + 3% w/w	Eczema		√	√
39	Frusemide	Tablet	40 mg	Diuretics			√
		Injection 2ml	10 mg/ml		√	√	
40	Dexamethasone	Injection 2ml	4 mg/ ml	steroid		√	√
41	Prednisolone	tabs	10 mg	Corticosteroid			√
42	Pralidoxime sodium	Injection	500 mg	Anti-toxic (antidote for OP)		√	
43	Hydrocortisone	Powder for Injection	100 mg vial with WFI	Corticosteroid (Bronchodilator, allergy)		√	
44	Adrenaline	Injection	1:1000	Anaphylactic shock		√	
45	Silver Sulphadiazine	Cream, 25 g	1 % w/w	Antiseptic specially for burn		√	√
46	Clotrimazole	Skin Cream, 25 g	1% w/w,	Antifungal		√	√
		Pessary tab	100 mg			√	√
	Gentian violet	1% Aqueous Soln.	10 ml	Antiseptic		√	√
	Allopurinol	tablet	100mg	Anti-gout		√	
			300mg			√	
49	Acetazolamide	Tabs	250mg	For high altitude sickness		√	
50	Oxymetazoline	nasal drop	0.05%, 5ml	Nasal decongestant		√	
51	Levothyroxine	tablet	25 mcg	Anti thyroid	√		
			50 mcg		√		
52	Aminophylline	Injection	100 mg /10 ml Amp	Bronchodilator		√	
53	Magnesium sulphate	Injection	0.5 g/ml of 2 ml			√	
54	Calcium gluconate	Injection	100 mg/ml of 10 ml	Calcium supplement		√	

S.N.	Name of drugs	Dosage Forms	Strength	Group	Procurement level		
					Center	Province	Local Level
55	Oxytocin	Injection	5 IU			√	
		Injection	10 IU			√	√
56	Methyldopa	Tablet	250 mg	Antihypertensive		√	
57	Pilocarpine HCL	Eye Drop	4 %, 5 ml	Eye Dilatation		√	
58	Disodium hydrogen citrate	Syrup	1.37 gm/ 5 ml, 100 ml	Diuretics		√	
59	Permethrin 5% gel	Tube	30 ml	For Scabies	√	√	
60	Nifedipine	Capsule	10 mg	Antihypertensive		√	
61	Benzathine Penicillin	Injection	24 lakh/vail	Antibiotic		√	
B. NCD and Mental Health Related Drugs							
62	Metformin	Tablet	500mg		√		
		Tablet	850mg		√		
63	Glimepiride	Tablet	1mg		√		
		Tablet	2 mg		√		
64	Amlodipine	Tablet	5 mg		√		
65	Atenolol	Tablet	50 mg		√		
66	Enalapril	Tablet	5 mg		√		
67	Hydrochlorothiazide	Tablet	12.5 mg		√		
	Hydrochlorothiazide	Tablet	25 mg		√		
68	Atorvastatin	Tablet	10mg		√		
69	Aspirin tabs	Tablet	75 mg		√		
70	Digoxin	Tablet	0.125 mg		√		√
71	Salbutamol	Tablet	4 mg		√		
72	Salbutamol meter Dose Inhaler(MDI)	pcs			√		
73	Salbutamol	Rotacap	100mcg		√		
		Rotacap	200mcg		√		
74	Ipratropium Meter Dose Inhaler(MDI)	pcs			√		

S.N.	Name of drugs	Dosage Forms	Strength	Group	Procurement level		
					Center	Province	Local Level
75	Ipratropium rotacap	Rotacap	18mcg		√		
76	Beclomethasone Meter Dose Inhaler	Pcs			√		
77	Beclomethasone	Rotacap	250 mcg		√		
		Rotacap	500mcg		√		
78	Salbutamol Nebulizer Respiratory Solution	Phile	2.5mg		√		
		phile	0.5 mg		√		
79	Amitriptyline	Tablet	10 mg		√		
		Tablet	25 mg		√		
80	Risperidone	Tablet	1 mg		√		
		Tablet	2 mg		√		
81	Chlorpromazine	Tablet	100mg		√		
82	Fluoxetine	Tablet	10 mg		√		
		Tablet	20 mg		√		
83	Trihexyphenidyl	Tablet	2mg		√		
84	Diazepam	Injection	5mg per ml			√	√
		Tablet	2 mg		√		
		Tablet	5 mg		√		
85	Sodium valproate	Tablet	200 mg		√		
		Tablet	300 mg		√		
86	Phenobarbitone	Injection	200 mg/ml			√	
		Tablet	30 mg		√		
		Tablet	60 mg		√		
	Carbamazepine	Tablet	100 mg		√		
		Tablet	200 mg		√		
		Tablet	400 mg		√		
88	Thiamine	Tablet	100 mg		√		

C. Supportive Medical Devices

S. NO.	Name of Product	Unit	Packing	Centre	Province	Local Level	Remarks
1	Absorbent Cotton	roll	400 g		√	√	400 g
2	Bandage	Than	35 TPI		√	√	18mx90cm
3	Gauze	Than	40 TPI		√	√	18mx90cm
4	Surgical Gloves	Pair	Different size		√	√	
5	IV Set	pcs	Different size		√	√	
6	IV Canula	pcs	Different size		√	√	
7	Phenol	Bottle	500 ml		√	√	
8	Disposable Syringe	Pcs	2 ml, 5ml		√	√	
9	Suture Thread Material	pkt	Silk		√	√	
			Nylon		√	√	
10	Catgut	pkt	Catgut 1.0		√	√	
			Catgut 2.0		√	√	
11	Adhesive tape 4"	rolls	4"		√	√	
12	Surgical Blade	pcs	different size		√	√	
13	Rubber Catheter(Auto cleavable)	pcs	different size		√	√	
14	Rectified Spirit	Bottle	500 ml		√	√	
15	Chlorine powder	Pkt	200 g		√	√	

१३ अपातकालीन सम्पर्क नं.

	कार्यालय	पद	सम्पर्क नं.
प्रदेश स्तर	आन्तरिक मामिला तथा कानुन मंत्रालय	सचिव	९८५४०४४४४५
	समाजिक विकास मंत्रालय	सचिव	९८५११५३२४४
	स्वास्थ्य निर्देशनालय	निर्देशक	९८५४०३०१६१
	समाजिक विकास मंत्रालय	स्वास्थ्य महाशाखा प्रमुख	९८५५०४५७२६
	प्रादेशिक स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	निर्देशक	९८५११९६९५७
	प्रादेशिक जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला	निर्देशक	९८५४०२२५०८
	प्रादेशिक अस्पताल जनकपुर	मे.सु.	९८५१२३३७७८

जिल्ला	कार्यालय	पद	सम्पर्क नं.
पर्सा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५५०७७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५५०७५५५५
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	
	नारायणी अस्पताल	मे.सु.	९८५५०२६५९४
	पोखरीया अस्पताल	मे.सु.	९८४५४५३८२१
बारा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५५००७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५५००५५५५
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५५०२३५६७
	जिल्ला अस्पताल	मे.सु.	९८५५०४८५१८
रौतहट	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५५०३७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५५०३५५५५
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५५०४०२४१
	जिल्ला अस्पताल	मे.सु.	९८५५०४३२४१
सर्लाही	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५४०७७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५४०७५५५५
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८४२०३७४७७
	जिल्ला अस्पताल	मे.सु.	९८४२०३७४७७
महोत्तरी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५४०२७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५४०५०८५५

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा

	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५४०३००३४
	जिल्ला अस्पताल	मे.सु.	९८४५१७९९६८
धनुषा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५४००७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५४००५५५५
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८४५१३२५०२
	प्रदेशिक अस्पताल	मे.सु.	९८५१२३३७७८
सिरहा	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२८३७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५२८६५५५५
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५२८८०५१२
	जिल्ला अस्पताल	मे.सु.	९८४४२७४५०१
सप्तरी	जिल्ला प्रशासन कार्यालय	प्रमुख जिल्ला अधिकारी	९८५२८५७७७७
	जिल्ला प्रहरी कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५२८५५५५५
	स्वास्थ्य कार्यालय	कार्यालय प्रमुख	९८५२८२१६०६
	ग .सि.स. अस्पताल	मे.सु.	९८५२८२११५५

District	S. N.	Palika	Name	Post	Mobile Number
Bara	1	Kalaiya Sub Metropolitan City	Premchandra Jaishwal	Health Coordinator	9855028120
	2	Jeetpur Simara Sub Metropolitan City	Jitan Thakur	Health Coordinator	9811243678
	3	Kolbhi Municipality	Mohammed Sabir	Health Coordinator	9845093486
	4	Nijgad Municipality	Ramesh Lama	Health Coordinator	9845093328
	5	Mahagadhimai Municipality	Bijay Kushwaha	Health Coordinator	9855026566
	6	Simraungad Municipality	Sursen Prasad Chaudary	Health Coordinator	9845193824
	7	Pacharauta Municipality		Health Coordinator	9855048142
	8	Adarsh Kotwal RM	Paras Yadav	Health Coordinator	9815296586
	9	Karaiyamai RM	Ramnath Chaudhary	Health Coordinator	9808655148
	10	Dewtal RM	Premchandra Thakur	Health Coordinator	9845128390
	11	Parawanipur RM	Pradeep Raut	Health Coordinator	9855022620
	12	Prasauni RM	Suresh Kumar Sah	Health Coordinator	9845058688
	13	Pheta RM	Lal Babu Prasad	Health	9845037446

				Coordinator	
	14	Baragadhi RM	Omprakash chaudhary	Health Coordinator	9845034204
	15	Subarna RM	Surendra Sha	Health Coordinator	9855045464
	16	Bishrampur RM	Aliakbar Hussain	Health Coordinator	9855020284
Parsa	1	Birgunj Metropolitan City	Sumanchandra Thakur	Health Coordinator	9845385051
	2	Pokhariya Municipality	Kashlendra Mishra	Health Coordinator	9845035634
	3	Parsagadhi Municipality	Yogendra Panjiyar	Health Coordinator	9814207486
	4	Bahudarmai Municipality	Bidur Prasad Upretti	Health Coordinator	9855025077
	5	Jagarnathpur RM	Prabhendra Sah	Health Coordinator	9855028254
	6	Dhobini RM	Sanjay Yadav	Health Coordinator	9804253596
	7	Chhipaharmai RM	Sambhu Prsad sah	Health Coordinator	9845099290
	8		Sanjay Kumar	Health Coordinator	9845059119
	9	Bindabashani RM	Naresh Prasad Chauhan	Health Coordinator	9845061947
	10	Sakhuwa Prasauni RM	Rajesh Pd. Rouniyar	Health Coordinator	9855035811
	11	Paterwa Sugauli RM	Jagarnath Sah	Health Coordinator	9844053583
	12	Kalikamai RM	Yogendra Pd. Chaurasiya	Health Coordinator	9855025771
	13	Thori RM	Rameshraj Thing	Health Coordinator	9821267575
	14	Jirabhawani RM	Safikul Miya	Health Coordinator	9845495140
Rautahat	1	Chandrapur Municipality	Abhay Thakur	Health Coordinator	9845040859
	2	Garuda Municipality	Janardhan Jha	Health Coordinator	9845036129
	3	Gaur Municipality	Kamleswar Barma	Health Coordinator	9845021759
	4	Baudhimai Municipality	Rakessh yadav	Health Coordinator	9845521224
	5	Brindaban Municipality	Mahendar Das	Health Coordinator	9845474416
	6	Dewahi Gonahi Municipality	Nagendar patel	Health Coordinator	9845105640
	7	Gadhimai Municipality	Yogendar sah	Health Coordinator	9845034974
	8	Gajura Municipality	jayshree Baitha	Health	9855044565

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश नं. २ जनकपुरधाम धनुषा

				Coordinator	
	9	Katahariya Municipality	Amrish Bagal	Health Coordinator	9844088754
	10	Madhaw Narayan Municipality		Health Coordinator	
	11	Maulapur Municipality	Surendra Sah	Health Coordinator	9845216953
	12	Fatuwa Bijaypur Municipality	Raghunath Sah	Health Coordinator	9845229998
	13	Isnath Municipality	Israjul khan	Health Coordinator	9845101826
	14	Pahora Municipality	MD Attaullah	Health Coordinator	9855040286
	15	Rajpur Municipality	Md Kaful Wara	Health cordinator	9841314462
	16	Rajdevi Municipality	Subodh sah	Health Coordinator	9855038981
	17	Durga Bhawani RM	Birendra Sah	Health Coordinator	9741086350
	18	Yamunamai RM	Ramadhar singh	Health Coordinator	9855040767
Sarlahi	1	Iswarpur Municipality	Sugendra mahato	Health Coordinator	**9844046065**
	2	Malangawa Municipality	Ahiram jha	Health Coordinator	**984420805**
	3	Lalbandi Municipality	Surya Narayan Chaudhary	Health Coordinator	**9844074935**
	4	Haripur Municipality	Bikau mahato	Health Coordinator	**9854080835**
	5	Haripurwa Municipality	Ramyekwal Ray	Health Coordinator	**9856045612**
	6	Hariwan Municipality	shashikanta shingh	Health Coordinator	**9855020718**
	7	Barahathawa Municipality	Bishnu prasad Shrestha	Health Coordinator	**9844034398**
	8	Balara Munciplity	Kaushailendra Mishra	Health Coordinator	**9851108812**
	9	Godauta Municipality	Devshankar Mishara	Health Coordinator	**9845677985**
	10	Bagmati Municipality	Padam Bahadur Raymajhi	Health Coordinator	**9844087662**
	11	Kabilashi Municipality	Sanjay Kumar Jha	Health Coordinator	**9854036595**
	12	Chakraghata RM	Rajeshwar sah	Health Coordinator	**9844438393**
	13	Chandra Nagar RM	birendra ray	Health Coordinator	**9844205509**
	14	Dhankaul RM	Arun kumar Mahato	Health Coordinator	**9854038838**
	15	Brahmpuri RM	Upendra Raut	Health	**9844523651**

				Coordinator	
	16	Ram Nagar RM	Santosh Yadav	Health Coordinator	9819814460
	17	Bishnu RM	Ajay kumar yadav	Health Coordinator	9864143493
	18	Baswariya RM	Jaylala sahani	Health Coordinator	9854036550
	19	Parsa RM	Nawal Kishor Mahato	Health Coordinator	9844216217
	20	Kaudena RM	Ram Bishwash Ray Yadav	Health Coordinator	9845040509
Mahotari	1	Jaleshwor Municipality	Sanjay Shrama	Health Coordinator	9844426122
	2	Bardibas Municipality	Surendra Chaudhary	Health Coordinator	9804875711
	3	Gaushala Municipality	Ramprakash Mahato	Health Coordinator	9844027984
	4	Loharpatti Municipality	Rekha Devi Yadav	Health Coordinator	9801631283
	5	Ram Gopalpur Municipality	Achelal Das	Health Coordinator	9845095506
	6	Manara Sishawa Municipality	Nawal Kishore Thakur	Health Coordinator	9844045047
	7	Matihyani Municipality	Pavan Kumar Mandal	Health Coordinator	9844654275
	8	Bhangaha Municipality	Yogendra Chaudhary	Health Coordinator	9845031374
	9	Balawa Municipality	Yamuna Prasad Yadav	Health Coordinator	9844024091
	10	Aurahi Municipality	Balbodh Roy	Health Coordinator	9842433810
	11	Ekdara Rural Muncipality	Shyam Dev Mahaseth	Health Coordinator	9844057975
	12	Sonama RM	Shiv Shankar Yadav	Health Coordinator	9854027906
	13	Samshi RM	Sanjay Kumar yadav	Health Coordinator	9844219407
	14	Mahottari RM	Indra Prasad Yadav	Health Coordinator	9814819154
	15	Pipara RM	Rabibikram Sah	Health Coordinator	9844108120
Dhanusha	1	Janakpur Sub Metropolitan City	Umesh Kumar Ray	Health Coordinator	9844037099
	2	Chhireswarnath Municipality	Rambahadur Yadav	Health Coordinator	9844030546
	3	Ganeshman Charnath Municipality	Ram Dev Yadav	Health Coordinator	9844119751
	4	Dhanushadham Municipality	Harinarayan Sah	Health Coordinator	9849057991

प्रदेश सरकार सामाजिक विकास मन्त्रालय प्रदेश नं. २ जनकपुरधाम धनुषा

	5	Nagrain Municipality	Ramgulam Karn	Health Coordinator	9854024208
	6	Bideh Municipality	Ramsundra Sah	Health Coordinator	9807832650
	7	Mithila Municipality	Asok Kumar Bhandari	Health Coordinator	9801624821
	8	Shahidnagar Municipality	Kapil dev Adhikari	Health Coordinator	9816882426
	9	Sabaila Municipality	Dr.Asok Misra	Health Coordinator	9807484655
	10	Kamala Municipality	Satayanarayan Thakur	Health Coordinator	9803160561
	11	Mithila Bihari Municipality	Bigul yadav	Health Coordinator	9841903243
	12	Hanspur Municipality	Harinarayan Mishara	Health Coordinator	9802730785
	13	Janaknandani RM	Ram dev Shah	Health Coordinator	9812047305
	14	Bateswar RM	Rudra Narayan yadav	Health Coordinator	9815796125
	15	Mukhiyapatti Musaharmaniya RM	Rampukar Ds	Health Coordinator	9826877189
	16	Laxminiya RM	Manohar Yadav	Health Coordinator	9819805455
	17	Aurahi RM		Health Coordinator	
	18	Dhanauji RM	Gauri sankar mandal	Health Coordinator	9816810508
Siraha	1	Lahan Municipality	Ram Sundar Yadav	Health Coordinator	9851114755
	2	Dhangadhimai Municipality	Bilat Narayan Ray	Health Coordinator	9852832051
	3	Siraha Municipality	Idris Rain	Health Coordinator	9852834457
	4	Golbazar Municipality	Saroj Karn	Health Coordinator	9804783297
	5	Mirchaiya Municipality	Suresh Singh	Health Coordinator	9842869749
	6	Kalyanpur Municipality	Gauri Sankar Dev	Health Coordinator	9852840931
	7	Shukhipur Municipality		Health Coordinator	
	8	Karjanha Municipality	Jagdish Mandal	Health Coordinator	9816749753
	9	Bhagawanpur RM	Laxman Mandal	Health Coordinator	9842825219
	10	Aurahi RM	Upendra Yadav	Health Coordinator	9842978526
	11	Bishnupur RM	Ramsebak Ray	Health Coordinator	9852832213

प्रदेश सरकार
सामाजिक वि...

	12	Bariyarpatti RM	Ram Julum Mandal	Health Coordinator	9842866793
	13	Laxmipur Patari RM	Kashi Ram Yadav	Health Coordinator	9844630112
	14		Ram Prasad Yadav	Health Coordinator	9806257674
	15	Sakhuwa Nankarkatti RM	Hari Narayan Chaudhary	Health Coordinator	9842843952
	16	Arnama RM	Binod Pradhan	Health Coordinator	9852832816
	17	Nawrajpur RM	Dorik Lalkamait	Health Coordinator	9805902559
Saptari	1	Rajbiraj Municipality	Niranjan yadav	Health Coordinator	9842146428
	2	Kanchanrup Municipality	RAMSEBAK YADAV	Health Coordinator	9804704316
	3	Dakneswari Municipality	SHIV SHANKAR THAKUR	Health Coordinator	9804703242
	4	Bodebarshain Municipality	BAIDHNATH SAH	Health Coordinator	9842821220
	5	Khadak Municipality	JAYKANT PANDIT	Health Coordinator	9819986007
	6	Shambhunath Municipality	RAM NARAYAN DEV	Health Coordinator	9827729551
	7	Surunga Municipality	BHUP NARAYAN CHAUDHARY	Health Coordinator	9805910890
	8	Hanuman Nagar Kangkalini Municipality	Birendra Yadav	Health Coordinator	9842853718
	9	Saptakoshi Municipality	Mahesh chaudhary	Health Coordinator	9842031060
	10	Agnishai Krishna Sabaran RM	JAGESHWAR KHADKA	Health Coordinator	9842889843
	11	Chhinnamasta RM	MADANESHWOR PD. CHAUDHARY	Health Coordinator	9804747061
	12	Mahadeva RM	LALIT KR. YADAV	Health Coordinator	9805907698
	13	Tirahut RM	RAJENDRA SUNRAIT	Health Coordinator	9817711943
	14	Tilathi Koilahdi RM	SHAILENDRA MISHRA	Health Coordinator	9842820067
	15	Rupani RM	RAM NRN YADAV	Health Coordinator	9804731458
	16	RAJGADH RM or BELHICHEPANA	RAMCHANDRA YADAV	Health Coordinator	9804708251
	17	Bishnupur RM	DHRUB NRN DEO	Health Coordinator	9804005649
	18	Bilan Bihul RM	MD.NASIM RAIN	Health Coordinator	9817771408

प्रदेश सरकार
सामाजिक विकास मन्त्रालय
प्रदेश नं. २
जनकपुरधाम धनुषा